

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4:50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

To' ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Caritatea românească.

Ziarele noastre sunt pline, în timpul din urmă, de rapoarte luminoase despre o mulțime de fapte nobile, cari au izvorit din sufletul darnic al societății românești din prilejul Crăciunului, față de atâta eroi, cari după botezul năpraznic al războiului, își sufer acum cu o resemnare creștinească durerile anilor, prin atâtea spitale din cuprinsul monarhiei. A fost o grandioasă manifestație de caritate din partea publicului nostru față de flăcăii satelor și a orașelor, cari au sângerat prin văile pustii ale Galiei, sau prin strâmtorile geroase ale Carpaților, punându-și piepturile lor stavilă puvoii de gloanțe ale dușmanului.

Sufletul omenesc e totuș o construcție minunată. Oricât s'ar puvoî patimele omenesti, și oricât de strident ar suna sgomotele războiului față cu îndemmurile de pace ale creștinismului, înnegurând orice raze de bine, sufletul omului se cutremură pe-o clipă, ca numai decât să se reculegă și să se facă capabil de celea mai alese sentimente, primite moștenire dele preabunul și înduratul Creator.

Pe cât e de mare grozăvia în bătaia obuzelor și în gerul tranșelor, pe atât e de liniștitoare și de duioasă priveliștea pe care ți-o oferă instituțiile de caritate produse tocmai de războiu. Dovadă absolut grăitoare, cumcă omul este totuș o ființă creată pentru acte de pace, de umanitate în senz bun, creștinesc. Omul între orice împrejurări își păstrează însușirile de „moștean al împărăției cerurilor”.

Dar ceea ce trebuie să ne înalțe pe noi români în special este grandioasa manifestare caritativă, care pe o formă s'a arătat la intelectuali

și la săteni. De o mândrie deosebită este cuprins sufletul nostru, când putem să constatăm, cât de unitar s'a manifestat și pe acest teren unitatea conștiinței și a datorințelor noastre în minunatele acte de caritate. Un cuvânt numai s'a spus de cutare reuniune de femei, de inteligența noastră dela sate și orașe și au răspuns cu un belșug admirabil, cu însuflețire uimitoare toți dela cel mai sărac până la cel cu dare de mână.

Să ne însemnăm bine această grandioasă unitate de conștiință națională, care ne este cu atât mai prețioasă cu cât ea se manifestă tocmai în timp de primejdie și războiu. S'a dovedit, că societatea noastră dintr'un îndemn de conservare proprie, este preocupată de toți fiii acestui neam și își face cu entusiasm datoria când este vorba de ajutorarea și salvarea celor cari sunt avizați la sprijinul ei.

Avem toată nădejdea, că prilejul ce ni-se ofere mereu, de a ne ajuta pe iubiții noștri răniți și bolnavi, va aduce acasă la noi tot mai îmbelșugate roade de perseveranță, de care avem mare lipsă acuma.

Cuvântările de anul nou a regelui Ferdinand și a primministrului Brătianu. În ziua de anul nou, după serviciul divin oficiat la Mitropolie, regele Ferdinand, regina Maria și prințul moștenitor Carol, au trecut în palatul metropolitan, unde conform obiceiului, Mitropolitul primat a prezentat în numele clerului, familiei regale române urări de anul nou.

A luat apoi cuvântul primministrul Brătianu rostind un discurs însuflețit felicitând familia regală din prilejul anului nou.

La urările primministrului Brătianu, a răspuns regele Ferdinand prin următorul discurs:

„Din adâncul sufletului mulțamesc atât înalt Preasfinției Tale cât și domniei-voastre pentru călduroasele urări ce Ne aduceți cu prilejul anului nou.

Pe pragul acestui an întunecat încă de nouri de furtună, arunc privirile Mele și în trecut și în viitor. Cu adâncă mulțămire ne putem închina Atotputernicului pentru tot ce s'a săvârșit în decursul celor 48 de ani de domnie a Marelui Meu predecesor. Infăptuirea României de azi era cu puțință numai prin aceea, că dela prima zi a venirii sale, Regele Carol s'a identificat complet cu Țara făcând din voința ei voința Sa, din puterile poporului puterea Sa, ajutat în lunga și rodnică Sa viață de bărbați de Stat patrioți.

Pot asigura țara că și Eu voi căuta a identifica tot astfel voința și puterile Mele cu ale iubitului Meu popor. Avem însă nevoie în aceste timpuri grele ca voința de unire în gândire și spiritul de abnegație, să fie adânc săpate în inimile tuturor; astfel făcându-ne toți împreună datoria, putem spera că la finele anului, soarele binefăcător iarăș va străluci cu razele lui calde asupra scumpei noastre Țeri.

Aceste sunt urările ce azi din toată inima le aduc României”

Vizita papei Benedict XV în spitalul Santa Marta. Cutremurul de pământ, care a nimicuit peste 70 orașe și sate din Italia, a îndemnat pe pontificele Benedict XV să viziteze lazaretul Santa Marta, unde zăceau o mulțime de răniți, victime a cutremurului de pământ. Sfinția Sa a fost însoțit de cardinalii Gasparri, Merry del Val, de Mons. Bisogni și de secretarul său. S'a întreținut cu răniții, interesându-se de catastrofă. La urmă îndemnându-i să aibă încredere în mila lui Dumnezeu, dându-le binecuvântarea apostolică s'a depărtat.

Foile din Italia și străinătate comentează foarte viu vizita papei în spitalul Santa Marta și cearcă să arete, că papa Benedict, contra tradiției, a părăsit Vaticanul, călcând pe pământ italian a recunoscut prin aceasta stăpânirea italiană. Spitalul Santa Marta, după cum se știe, e posesiunea papei, și deci după legea garanției din 1880 e extraterritorial, astfel că papa n'a pășit pe pământul Italiei.

Extradarea pasapoartelor. Prin o ordinațiune mai nouă, guvernul normează extradarea pasapoartelor. În înțelesul acestui ordin, fiecare cetățean strein, care vrea să intre în țara noastră, e dator să arete pasaport provăzut cu fotografie; de altă parte nici dela noi nu se poate depărta nimeni fără certificat și fotografie. Cetățeanul strein

e obligat ași legitima pasaportul înaintea consulului monarhiei și acolo trebuie să-și provadă fotografia cu subscrierea proprie. Cetățeanul ungar are să se legitimeze în fața autorității, care îi extradează pasaportul. — Cu un cuvânt celce vrea să treacă granițele monarhiei să-și câștige pasaport cu fotografie, altcum se expune la mari neplăceri.

Telegrama împăratului Iaponiei către papa Benedict XV. Organul Vaticanului „Osservatore Romano” publică telegrama mikadului către pontiful Benedict, ca răspuns la telegrama trimisă referitoare la schimbul prinsonerilor invalizi. Iată telegrama: Din toată inima Ne atașăm la propunerea Sfinției Voastre și Vă comunicăm, că și dorința noastră vie e ca să micșorăm suferințele războiului. Totodată credem, că e potrivit a comunica Sfinției Voastre, că de prezent n'avem nici un ostaș ca prinsoner în țară inamică și asigurăm pe Sfinția Voastră, că prinsonerii, cari sunt în Iaponia, toți se împărtășesc de o tractare bună și peste tot, soarta lor nu e tristă.

Telegrama mikadului Iaponiei încă e un moment de tot ponderos, care arată succesul desăvârșit al diplomației pontifului Benedict XV, dar mai pe sus de toată puterea morală ce o reprezintă Biserica lui Hristos, în fața căreia se pleacă toți domnitorii, chiar și mikadul Iaponiei din ostul Asiei.

Războiul european.

Pe frontul franco-german.

Din Berlin se anunță oficios:

În Flandria, pe teatrul de luptă din vest, au decurs numai lupte de artilerie de ambele părți. Am aruncat în aer lângă Bleugy spre ost dela Arras o mare fabrică, și cu prilejul acesta am făcut mai mulți prinsoneri. Pe celalalt front afară de lupte de artilerie purtate cu violență schimbăcioasă și afară de luptele cu mine și de tranșee nu se semnalează nimica esențial. În Argonne am progresat puțin. Viforul și ploaia așa zicând opresc pe tot frontul operația militară. Pe frontul de ost situația e, în general, neschimbată. Cam înainte cu patru săptămâni am publicat ordinul de războiu privitor la ofensiva generală, pe care comandantul suprem francez l-a emis în Decembrie înainte de sesiunea camerelor franceze. Atacurile dușmanilor noștri pe frontul de vest, cari s'au ocupat după aceasta, nici decum n'au împiedecat comandamentul german ca să execute toate dispozițiile cari le credea oportune.

Incerările amintite n'au atins încăiri vreun succes remarcabil pe seama inamicului, pe când trupele noastre au făcut progrese multămitoare spre nord dela La Bas pe malul Aisnei și în Argonne. Pierderile ini-

micului au fost în timpul acesta următoarele: morți, pe cari i-am numărat, 26,000; prinsoneri nerăniți 17,800; suma totală a pierderilor inamicului, dacă considerăm și pe cei bolnavi, pe morții cari nu i-am putut ținea în evidență și dispăruții se urcă la 150,000. Pierderile noastre însă în decursul acestui restimp deabia ating a patra parte din suma indicată.

Fapte bune.

1. Cărți pentru răniți.

Glasul preoților militari și a altor binevoitori, cari cer cărți de citit pentru ostași români răniți din spitalele orașelor Austriei și Ungariei a găsit un viu resunet în șirul intelectualilor din Blaj. — În urma apelului lansat de prof. G. Precup, s'au adunat mai multe sute de cărți religioase și intuitive, cari s'au spedit cadou de Crăciun în colete pentru soldații români răniți din spitalele din Gratz, Viena, Olmütz și Znám. — Au răspuns apelului: Ștefan Pop, canonic, 3 exemplare, Dr. Vasile Suciu, 4 exemp., Dr. I. Coltor 25 exemp., Dr. Ioan Rațiu 18 exem., Dr. Alex. Rusu 20 exemp., Dr. Oct. Prie 9 exem., Alexandru Ciura 24 exemp., Dna Leontina Ciura 10 exemp., Flaviu C. Domșa 3 ex., Dșoara Genica Pop 6 ex., Bas. Podoabă 5 ex., Ștefan Pop, prof. 10 ex., G. Precup 57 ex., Aurel Gaja 2 ex., Valeriu Suciu 200 ex. și alte 27 ex., Dr. Casiu Maniu 1 ex., Elevii dela liceu: G. Dămian 7 ex., Roman Iov 5 ex., C. Dreghiciu 4 ex., I. Popa 3 ex., D. Mășariu 1 ex. — La cheltuielile de expediție: I. M. Moldovanu, preposit 2 cor., Dr. Victor Smigelschi 2 cor., I. Man 1 cor., N. N. 2 cor.

2. Haine pentru ucenici.

„Societatea meserieșilor români din Blaj”, ocrotitoarea ucenicilor de meserii dela școala de învățacei gr.-cat. din loc, s'a îngrijit și în ăst an să distribuie vestimente celor goi și lipsiți. — Distribuirea a avut loc Marți în 5 Ianuarie la 3 ore d. a. în localitățile societății. Totul s'a făcut în liniște și fără zgomot. — Prezidentul societății prof. G. Precup, în fața alor câțiva membrii din comitet le-a rostit ucenicilor despre însemnătatea sărbătorii nașterii mântuitorului, dându-le povețe părintești. Apoi a urmat împărțirea. S'au dat vestimente la 34 ucenici și anume: 5 pălării, 2 cămeși, 4 păr. pantaloni, 15 păr. ghete, 11 rocuri și 4 pieptare în valoare aproape 400 cor.

La suma dată de societatea meserieșilor s'au adaus și următoarele contribuiri benevole: Insoțirea „Plugarul” 15 cor., Tipografia arhidiecezană 10 cor., Aurel Trifan 6 cor., S. P. Mateiu canonic, I. Brut Hodoșiu director de bancă, Ilie Mircea păpușar, câte 5 cor., Dr. Iuliu Maniu, Eugen Bian, Dr. Al. Nicolescu, Dr. Alexandru Rusu, Dr. Izidor Marcu, G. Precup câte 2 cor., N. N., Tr. Novac 240., firma Ștefan Nyergeș, Arcadie Ienășel, frizer, Dr. V. Suciu, Ștefan Roșian, George Bărbat, N. N., Traian German, Petru Moga, Alexiu Pop, Ioan Maior, Iacob Domșa, Dr. Eugen Solomon, N. Solomon, Dr. Victor Macaveiu, A. Bartoc, Dionisiu Trifan, Iuliu Popescu, Ștefan Pop, Augustin Caliani, A. Stupariu, toți câte 1 cor. și Dr. I. Rațiu 50 fileri.

Pentru răniții noștri.

Deva.

Din Deva ni-se scrie, că Reuniunea femeilor de acolo a aranjat în seara de Crăciun o frumoasă festivitate în cinstea răniților români. Corul mixt al intelectualilor români a cântat două colinde. Protopopul gr. or. al Devei Dr. Ioan Dobre, a ținut o scurtă alocuție, comparând sărbătoarea tristă de acum cu seninătatea și veselia ei de mai înainte. — Comandantul spitalului Dr. Circa, în un discurs scurt dar energic arată credința și vitejia ostașilor români; tocmai din motivul acesta toți privesc cu dragoste și admirație la ei și-i împărtășesc de toate onorurile și darurile. — Vorbirile aceste rostite în fața unei săli cu desăvârșire plină a spitalului de rezervă — au lăsat adâncă impresie în sufletul numărșilor răniți și a oaspeților. A urmat aprinderea pomului și împărțirea darurilor, în valoare de 800 Cor. — sumă colectată de reuniunea femeilor române din Deva. La festivitate au asistat și străini, comitele suprem Mara și vicecomitele și toată inteligența română. Serbarea aceasta s'a repetat în toate patru spitalele din Deva, unde sunt peste 400 răniți români.

Cluj.

În Cluj, protopopul Dr. E. Dăianu, a mângâiat cu cuvinte blânde pe răniți împărțindu-le tuturor daruri. Se remarcă din acest prilej, o scenă sduuitoare. Precând protopopul a plecat spre patul unui grav rănit, nefericitul s'a ridicat în pat, dar în momentul următor a recăzut mort. Scena aceasta a stors lacrimi de milă din ochii celor prezenți.

Reghin.

În Reghinul sășesc răniții se adăpostesc în „casa orfanilor sași” zidită la loc sănătos din fundațiunea Trits și susținută din aceeaș.

În cele 9 odăi largi, înalte, luminoase, cu încălzire centrală, de o impunătoare curățenie, a variat numărul celor răniți între 20—120, mai înainte de sărbători tot majoritate absolută românească.

În preajma Crăciunului apusean Reuniunea sășescă a femeilor au colectat pe la familiile din loc fără deosebire și a pregătit în 2 sale 2 pomi încunjuțați de mese încărcate cu daruri fel de fel — cozonaci, tabachere cu țabac, bomboane, bumbi, ace, ată, copcii ș. a. — Erau 116 soldați răniți.

Serbarea s'a făcut în ziua de Crăciun la 3¹/₂ d. am., asistând public numărș și distins în frunte cu preoții: gr.-cat., rom.-cat., ev.-lut. și ev.-ref.

Intr'o atmosferă palpitantă ia primul cuvânt bătrânul preot sășesc, mulțămind marilor fundatori ai așezământului de caritate, în care ne aflăm, și marinosului public dăruitor, preamărind jertfa de sânge a răniților și încheind cu „Tatăl nostru”.

Îi urmează în românește preotul-protopop gr.-cat. astfel:

„La noi, unde între hotarele aceleiaș țări trăiesc atâtea nații deosebite după limbă, datini și lege, cari însă acum apără împreună cu acelaș suflet acele hotare împotriva dușmanului comun, prin deosebirea de calendar se face, că și sărbătoarea de pace a Crăciunului nu e deodată la toți.

Așa ajungem, ca azi să nu putem fi aici chiar întru toate de un gând și o simțire, căci e Crăciunul numai al Apusenilor, iar nu și al Răsăritenilor, cari îmi vorbesc limba.

Am venit totuși și eu în mijlocul vostru, iubiți soldați, între cari de atâtea ori m'am simțit așa de bine, pentru că azi vă socotesc pe toți fiii aceluișă tată — Majestatea Sa Împăratul și regele nostru Francisc Iosif I — fiii lui jurați puteți serba odată mărețea zi a păcii aduse din ceriu prin Isus Domnul — pentru toată lumea.

„Pe pământ pace, între oameni bună-învoire“ a fost vorba soliei îngerești din ceriu, iar dacă acum, în anul acesta, vedem totuși popoarele Europei în cea mai crâncenă vrăjmășie, luptând între ele, să nădăjduim în Domnul și să-l rugăm să depărteze dela noi toată mânia, ce pe dreptate s'a pornit asupra noastră și să trimită acum, la înnoirea Nașterii Sale din peșteră pe îngerul păcii Sale, ca să înnoiască fața pământului și să rămâie pace deplină și statornică între neamuri — spre mărirea Sa și spre binele și înaintarea tuturor!

Vă îndemn, dragii mei soldați eroi, ca să recunoașteți și în războiul mâna dreptății dumnezeiești, iar în frumoasele daruri, ce publicul din Reghin va face azi, să vedeți arătarea iubirii de frate, care recunoaște și prețuiește jertfele voastre.

Trăiască ceice au ostenit și au dăruit, iar vouă vă dea Dumnezeu cât mai curând, ca și fraților de departe, întoarcere cu sănătate la vetrele voastre, ca să putem cânta cu mai multă bucurie acel: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“.

A încheiat prin câteva cuvinte alese preotul rom.-cat. în ungurește.

Apoi membrele Reuniunii femeilor și distinsese dame și domnișoare, cari fac serviciile crucei roșii în îngrijirea răniților — începând dela cele mai bogate familii — au procedat la împărțirea darurilor, pe când câțiva fruntași Sași au poftit oaspeții în odăile Crucii roșii la câte un paharel de vin — dela 10 ani în jos!

Societatea Românilor fruntași din Reghin a ținut, ca singuri să facă a se cunoaște în spital și Crăciunul românesc. Și s'a făcut. Celor 116 răniți de diferite naționalități le-a prezentat o cină românească, 70 colaci fini, câte 1—2 pahărele rachiu de prune, câte 2¹/₂ del. vin și 1250 țigarete, apoi mai multe cărțile de rugăciuni și altă lectură pioasă — câte ceva fiecărui român contribuind și „Librăria semin.“ din Blaj.

Precum în după amiaza Crăciunului apusean a întrerupt șgomotul de veselie acordul lin și mișcător al colindei românești, urmate apoi și de alții, așa la cel românesc fruntașii români de față au simțit duiosul glas al celor ce nu puteau să-și mângâie pe cei de acasă ai lor în seara lui „Moș Crăciun“.

*

Aiud.

La inițiativa damelor române din Aiud s'a făcut o colecție între Români din oraș și jurul apropiat pentru a se procura soldaților răniți din spitalele din Aiud câteva momente de mângâiere cu oc ziunea sărbătorilor Crăciunului. După ce la Crăciunul

apusean au fost împărțiiți de frumoase daruri toți răniți fără osebire de neam și lege, — s'au luat măsuri, ca la rândul lor și Românii să-i facă părtași la bucuria sărbătorilor lor după puțină din mult puținul ce se va putea aduna iarăși deopotrivă pe toți răniții, cari împreună își sufer acum durerile în acelaș loc de vindecare.

Idea a avut un viu răsunet și în fiecare comună, unde au fost numai avizați Românii noștri, s'au grăbit cu drag să tindă din toată sărăcia lor obolul modest dar sincer și alinător de durere.

Deosebită laudă merită faptul, că pe sate preoții, în unele comune chiar soțiile preoților, apoi domnișoarele noastre au umblat în persoană la colectat și au ajutat în chipul acesta succesul obținut.

În ajunul Crăciunului, după vecernia celebrată ostașilor și după o cuvântare potrivită ținută de dl protopop Ioan Maior, s'au împărțit fiecărui rănit: colac, prăjituri, cigarete.

În ziua de Crăciun li-s'a servit s. liturghie prin preotul dela penit. din Aiud dl Aurel Pop, apoi li-s'a dat un prânz mai ales ca de obicei, și vin.

Românilor li-s'au împărțit cărțile, calendarele, ziarele primite gratuit și unele cărți de rugăciuni comandate anume pentru răniți.

Dare de seamă și mulțămită publică.

(Continuare).

Din comuna Roșia de seacă:

Mărie Ștef (1 farfurie, 1 lingură); Mărie Roșca (1 ștergar, 1 farfurie, 1 lingură); Oana Muntean (1 față de perină, 1 cămașe, 1 pantalon, 1 farfurie); Chiva Dendiu (1 cearceaf, 1 față de perină); Virsă Mihălțan (1 ștergar); Chiva Pușcaș (1 cămașă, 1 ștergar); Chiva Lupean (1 cămașe, 1 ștergar); Anica Dămian (1 perină, 1 cămașe, 1 pantalon); Soră Muntean (1 cămașe); Lina Iuonaș (1 ștergar, 1 farfurie, 1 lingură); dna dr. Zálányi Endre (1 tol, 1 perină, 6 farfurii); Maria Dendiu (2 cămeși, 1 ștergar 1 pahar); Ana Zeorgea (1 cămașe, 1 ștergar); Mărie Burnete (1 ștergar, 1 farfurie); Oana Padurean (1 cămașe, 1 ștergar); Anica Dămian (1 perină, 1 farfurie, 1 lingură); Lina Lupean l. Gheorghe (1 cearceaf, 1 față de perină); Floare Muntean (1 cămașe, 1 cească, 1 lingură); Anica Muntean (1 farfurie, 1 cească, 1 lingură); Mărie Lupean (1 perină, 1 pantalon, 1 farfurie, 1 lingură); Mărie Dendiu (1 perină, 1 pantalon, 1 farfurie, 1 furculiță, 1 lingură); Ilie Cărabă (1 farfurie, 1 lingură); Mărie Lupean l. Vasile (1 pantalon, 1 lingură); Salomie Popa (1 cearceaf, 1 ștergar); Istină Oltean (1 farfurie 1 lingură). Oana Popa (1 cămașe, 1 pantalon); dl Dobolyi Sigmund (2 cearceafuri, 2 perini, 4 cămeși, 2 ștergare); Finia Iuonaș (1 cearceaf, 1 pantalon, 1 ștergar); Oana Dămian (1 cămașe, 1 ștergar); Mărie Burnete (1 față de perină, 1 ștergar); Mărie Bogdan (1 pantalon, 1 servet, 1 furculiță); Oana Muntean (1 farfurie, 1 lingură); Simion Iuonaș (1 cămașe).

Elena Dr Pop n. Maniu, Nicolae Negruțiu
prezidentă. secretar.

Diverse.

Urcarea competențelor celor rămași pe urma prinsonerilor de războiu. Se comunică oficios, că Majestatea Sa va urca competențele familiilor celor prinși în războiu, care ordin a apărut în nrul special de Duminecă a Monitorului oficial. Ordinul cuprinde următoarele dispoziții:

1. Competința familiilor ofițerilor și aspiranților de ofițeri cu gajă lunară regulată se va urca la dublu.

2. Familiile subofițerilor din statul activ, căzuți în prinsoare, la întregirea ajutorului lor vor primi 30 cor. lunar.

3. Se încuviințează lichidarea pe mai departe a competențelor ordonate pe seama ofițerilor și aspiranților de ofițeri, cu gajă lunară, dispăruți.

4. Deasemenea competențele familiare, ale soțiilor și copiilor subofițerilor din statul activ, dispăruți, precum și competențelor de luminat și încălzit.

Tot aceste dispoziții s'au luat din partea Majestății Sale și cu privire la onorizări.

Dispoziția aceasta preainaltă va fi salutată, nu numai în cercurile militare, cu bucurie, ci și de întreagă opinia publică. Este sprijinul legitim și necesar al familiilor, ai căror membri, au ajuns în prinsoare sau au dispărut. Prin aceasta s'a făcut începutul reușit al organizării și alcătuirii sprijinului de stat, de care este pe acest teren atât de mare lipsa.

Dispozițiile ordinului de mai sus, privesc:

a) Acele familii, ale căror membri au căzut în captivitate, ori au dispărut înainte de 1 Ianuar 1915; iar familiile ale căror membri au căzut prinsoneri, ori au dispărut după 1 Ianuar 1915, vor primi ajutorul la prima luni proxime după căderea ca prinsoneri, ori după dispariție.

La caz când prinsonerul se rentoarce, înainte de a se termina războiul, ori cel dispărut se inactivează din nou, competența urcată a ajutorului familiar, înceată cu ziua cea din urmă a luni în care capul familiei s'a rentors.

b) Competința familiară urcată, se lichidează din oficiu, ca și ajutoarele regulate, prin comisariatul districtual de războiu.

c) Competințele scadente pe luna Ianuar, se vor lichida deodată cu cele din luna Februarie.

O ordinațiune de acest conținut a apărut și pentru gajiști, aspiranții de gajiști și pentru subofițerii activi din armata comună.

E de notat, că urcarea ajutorului familiar nu se poate estinde și asupra timpului dinainte de 31 Decembrie 1914.

Sechestrarea oficială a bucatelor. Foaia oficială publică sub nrul 240/1915 Ordinul ministrului prezident, prin care se dă plenipotență ministrului agriculturii, ca acela să sechestreze prin organele administrative rezervele de grâu, săcară, orz și ovăs pe seama comisiunii regnicolare agricole. În înțelesul Ordinului fiecare cetățean este dator, ca prin organele administrative, în colaborare cu plenipotențiatul ministrului agriculturii, la întrebarea adresată lui să-și descopere rezervele ce le are din grâu, să-

cară, ovăș și orz, iar partea întrecătoare din ceea ce îi este necesar la trebuințele casei și a economiei, este dator a o ceda pe seama comisiei regnicolare agricole pe bani gata și în prețul maximal statorit oficial și e dator, ca sau îndată sau în decurs de 4 săptămâni dela terminul statorit oficial, să o transporte la gara proximă sau la portul cel mai apropiat.

Trebuințele casei și ale economiei le stăpânește oficiul administrativ, împotriva hotărârii căruia se poate recura în trei zile la vicecomitele, ori la primarul orașului; iar dela acela în trei zile la ministrul agriculturii. Oficiului îi stă în voie, ca să preie îndată bucatele, întrucât însă nu o face, le poate pune sub sechestru. Celce ascunde sau rețace rezervele ce le are, sau se atinge de cele sechestrate poate fi pedepsit cu închisoare până la 2 luni.

Dimisia dlui Goga. Am luat act și noi despre dimisiunea dd. dr. V. Lucaciu și dl Goga din comitetul executiv al partidului național român. Numărul mai recent al „Telegrafului român” ne comunică, că dl Goga a dimisionat din postul de secretar literar încă înainte cu două luni. Comitetul central al „Asociațiunii” a luat abdicarea la cunoștință, și a hotărât să fie înaintată adunării generale, care l-a ales pe dl Goga de secretar literar. În fine mandatele pe cari le avea dl Goga ca deputat sinodal și congresual în organizația noastră bisericească au expirat cu finea anului 1914, iar la nouăle alegeri dl Goga nu va mai putea fi ales, fiindcă, absentând de mai multă vreme din țară, nu e trecut în listele alegătorilor, și nefiind alegător, nu poate fi nici ales.

Răscumpărări: Dl *Vasile Ianza*, protopretor în Petroșeni, și-a răscumpărat felicitările de anul nou contribuind cu 10 cor. la fondul „Societății meserieșilor români” din Blaj.

Dl *Dr. Ioan Bațiu*, profesor și-a răscumpărat felicitările de ziua numelui dăruind 5 cor. fondului orfanilor și văduvelor de meserieși români din Blaj.

Soartea mitropolitului Szepticzky. Mitropolitul greco-catolic din Lemberg, contele Szepticzky, pe cum se știe, a fost făcut prizonier din partea rușilor și transportat în Rusia. O foaie din Berlin, comunică mai nou, că în urma intervenției sf. Scaun soartea mitropolitului s'a făcut mai tolerabilă. În locul unde este internat poate merge la biserică va primi eventual mai târziu locuință și întreținere regulată. Se zice, că rușii i-au oferit o mare demnitate în sânul bisericii ortodoxe, la caz dacă se lapadă de credința catolică. Se înțelege că mitropolitul a respins indignat acest ofert.

Bani pe sama prinsenerilor austro-ungari din Franța se pot expeda numai prin ministerul de externe austro-ungar, care îi transmite celor avizați prin legățiunea statelor unite din Viena. Suma maximă a banilor trimiși poate fi cel mult 300 cor. și e a se adresa direct la ministerul de externe în Viena. La adresă este a se indica acurat numele, celui pe care îl privesc banii și de sunt a se expeda pe cale telegrafică ori pe postă. Spesele de porto se subtrag din suma trimisă.

Lupte între călugării greci și ruși la Athos. Mănăstirea „Panteleimon” din muntele Athos a fost totdeauna un punct de frecare între Ruși și Greci. Această mă-

năstire, foarte înfloritoare în vremile vechi, prin veacul al XVIII-lea, în urma veșnicilor certuri între slavi și greci, a devenit o ruină. În urmă Grecii au pus mâna pe localitate și au rezidit mănăstirea, așezându-și acolo călugări numeroși. Însă Rușii s'au vârat pe încetul iarăș, și ei, în mănăstire. Prin 1872 mai erau totuș 40—50 de călugări greci. De curând Rușii, provocându-se la vechile lor drepturi, s'au instăpânit total acolo și i-au dat afară pe Greci, oprind să se mai facă slujba pe grecește în biserică dela „Panteleimon”. Fapta Rușilor a produs revoltă la Athos. Ei însă spun, că au avut motive binecuvântate să scoată din mănăstirea lor pe „șpionii străinilor”.

Notițele lui Courteline despre războiu. Celebrul umorist francez publică în jurnalul „Gil Blas” următoarele notițe despre războiu.

— Soldatul? E un individ, care împușcă, străpunge, ucide, se roagă, abia mânăncă; plânge, blastămă, suferă și — nu-i așa? — moare.

— Cultura? Oare n'a fost un vis din care ne-am trezit?

— Soldatul ce cade în războiu, are un zimbet foarte ciudat. Viteazul mort se gândește: așa e de ușor să mori? Se luptă e mai greu.

— Dacă se va isprăvi războiul să facem din tunuri țevi de canale prin cimitire pentru lacrimile văduvelor și ale orfanilor.

— Chiria cimitirelor se urcă.

— Nu-i așa, că e un lucru destul de plăcut să fi săpător de morminte? M'ăș angaja și eu să sap groapa prostiei umane.

Gărgăuni. Între multe neajunsuri de cari sunt cercetați oamenii zilnic, se mai adaugă și prostia omenească, care încă își cere partea sa la senzațiile zilei. Oameni naivi, ori mai bine răi, umplu lumea cu corespondențe, cerând, ca celce le capătă să le trimită în alte 9 exemplare; altcum se expun unui blăstăm. Ar trebui, ca oamenii noștri să fie cu atenție, ca astfel de bazaconii să nu ajungă și în mâinile celor neștiutori, și să nu mai fie exploatați și pe calea aceasta.

A suta listă de pierdere. Nu demult a apărut lista a suta de pierdere. Recapitulând pierderile celor o sută, de liste, aflăm că până acum au murit 2263 ofiteri, au fost răniți 8980, prins 628. Dintre soldații de rând, au fost răniți 231.160, morți 40.827, prinși 9502. Numărul total al răniților e prin urmare 240.140, al celor morți 43.480, al prizonierilor 10.130. Partea cea mai mare a răniților însă, s'a însănătoșat și s'a întors iarăș pe câmpul de luptă.

Pastorală arhiepiscopului din Belgia. Mercier, primatul Belgiei și arhiepiscop de Mecheln, a adresat cu prilejul sărbătorilor de Crăciun o pastorală credincioșilor săi, în care îi îndeamnă la perseverență și supunere față de regele Albert. Primatul afirmă, că ocuparea Belgiei prin Germania încă nu înseamnă, că ei ar fi încetat de-a mai fi supuși regelui lor legitim, întocmai după cum rușii în Galiția nu pot fi considerați ca suverani până când pacea nu le dă dreptul acesta; Pastorală a făcut senzație, iar autoritățile germane au oprit lățirea și după cum se svonește arhiepiscopul ar fi fost internat. Cazul a provocat intervenția pontifului roman, care și-a exprimat regretele față de pasul neprecugetat al arhiepiscopului de Mecheln, cnrând dela împăratul Wilhelm eliberarea primatului Belgiei.

Necrolog. † *Gregoriu Boca* protopop honor și paroch gr.-cat după un morb scurt ș'a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în 12 Ianuar la 9 oare a. m. în al 80-lea an al etății, în al 53-lea al preoției și 54 al căsătoriei.

Rămășițele pământești a le scumpului defunc se vor așeza spre odihnă vecinică în cimiterul bisericii gr. cat. din Rușii Munți Joi în 14 Ianuar la 12 oare.

Fie-i țărina ușoară și amintirea vecinică!

Cinema „Edison” continuă seria reproducțiilor frumoase și interesante. Ales dramele ori comediele, cari formează punctul de forță, sunt bine alese: *Increderea neizbutită*, *Saramos*, ș. a. bucăți, cari s'au reprezentat săptămâniile acestea au fost de toată frumuseța. Chipurile de pe natură nu sunt totdeauna din cele mai nimerite. Caraghioslăcurile însă sunt potrivite. Ceeace se poate imputa actualei direcțiuni a cinematografului Edison, e că adese are programe foarte lungi. Filmuri de 2500—3000 m. sunt îndestulitoare pentru odată.

Mai nou.

(Oficios). Se anunță din Viena biroului telegrafic maghiar, că arhiducele Carol Francisc Iosif pleacă astă seară în Berlin de unde merge la cartierul general german, ca să facă vizita împăratului german. Arhiducele va fi însoțit de generalul Lobkovitz, funcționarul Kamorag, camerierul contele Văndererteraten apoi de cassierul de curte Mores.

Posta Administrațiunii.

Am primit și chităm abon. dela: *Satșugatag* pe 1914 sem. 2-lea. — *Mosóbánya* pe trimestrul ultim 1914. — *Cenade* (Blaj) pe 1914. — *Bátony* pe trimestrul ultim din 1914. — *Tămăia* pe 1914. *Sântă Măria-Orlea* pe 1914 sem. 2-lea. — *Szamoslippó* pe 1914. — *Biharsztandrás* — pe 1/7 1900 — 1/10 1901. — *Drâmbar* pe 1914 sem. 2-lea. — *Nagyszurdok* pe 1914. — *Alsó-hagymás* pe 1915 sem. 1-iu. — *Nagykeresztes* pe 1/2 1907—1/3 1909. — *Kápolnok Monostor* pe 1/6 1913—10/7 1914. — *Berettyó-farnos* pe 1/9 1912—31/12 1913. — *Cojogna* pe 1914. — *Oieșdea* pe pătrarul al doilea din 1914. — *Dobrești* pe 1914. — *Pintic* (tr. Fărăgău) pe 1912 și 1913. — *Casina, Brașov* pe pătrarul prim 1915. — *Scorei* pe 1914 sem. 2-lea. — *Micoșlaca* pe 1913 sem. 2-lea. și 1914 sem. 1-iu. — *Logig* pe 1/9 1912—1/9 1913. — *Velț* pe 1914. — *N. A. Someșodorheiu* pe 1914. — *Gyósz.-Miklós* pe pătrarul al treilea 1914. — *Béltékhdos* pe 1914. — *Măgărei* pe 1914 sem. 2-lea. — *Székpenyerűsz.-Márton* pe 1/10 1895—1/7 1896. — *Cecălaca* pe 1914. — *Gyöngy* pe 1/9 1912—1/9 1913. — *Ilva mare* pe 1914 sem. 2-lea. — *Spring* pe 1914. — *Puini* pe 1914. — *Tulgyeș* pe 1/5 1913—1/5 1914. — *Zăbrani* pe pătrarul ultim 1914.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**

Redactor responsabil: **Augustin Gruția.**